

Література:

1. Довідник основних показників роботи залізниць України (2004-2014 рр.). К., 2015. 59 с.
2. <http://f-husainov.livejournal.com>
3. Инвестиции железной дороги Union pacific // Железные дороги мира. 2001. № 1. С. 5-6.

ІННОВАЦІЙНІСТЬ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

*Березіна Л.М., д.е.н., професор
Полтавська державна аграрна академія*

Підприємництво виступає основою економічного розвитку будь-якої країни, забезпечення зайнятості її населення, безпосередньо визначає рівень та якість його життя. Зростання економіки неможливе без розвитку корпоративного, середнього та малого бізнесу, який має будуватися на засадах новітніх підходів до здійснення підприємництва. При цьому уваги потребує визначення чинників впливу зовнішнього й внутрішнього середовища на підприємницьку діяльність, а також здійснення ефективної регулюючої політики з боку держави та самих підприємців у сфері ведення бізнесу.

Нині економіка України розвивається в складних умовах. Негативні політичні та економічні процеси, як наслідок потрясінь 2014 р., позначилися на основних макроекономічних показниках розвитку країни. Проте, останніми роками можемо спостерігати деяке відновлення позитивних тенденцій розвитку економіки: зростання ВВП, обсягу промислової продукції, капітальних інвестицій, заробітної плати, обороту роздрібною торгівлі тощо. Незважаючи на зазначені позитивні зрушення національна економіка ще перебуває в стані соціально-економічної нестабільності. Варто зазначити, що суттєвий вплив на хід економічних процесів має розвиток підприємництва в країні, особливо малого та середнього бізнесу. У розвинених країнах Європи малі та середні підприємства становлять близько 99% усіх суб'єктів господарювання, забезпечують робочими місцями біля 70% зайнятого населення [1].

Для України характерні інші тенденції. У 2015 р. зменшилася кількість великих та середніх підприємств на 15% та 4,4% відповідно у порівнянні з 2014 р. Хоча відбулося зростання загальної кількості господарюючих суб'єктів за рахунок зростання кількості фізичних осіб-підприємців – на 2,5% за той же період [2].

У 2013-2015 рр. спостерігається зростання кількості підприємств, які займалися інноваційною діяльністю. Так, чисельність таких підприємств зростає з 16,8% у 2013 р. до 17,3% у 2015 р. При цьому головним джерелом фінансування інноваційної діяльності виступають власні кошти підприємств. У 2015 р. освоєно 97,2% загального обсягу інвестицій саме за їх рахунок, частка кредитів банків та іноземних інвесторів склала 2,4%, а державного та місцевих

бюджетів – 0,4% [2]. Частка нематеріальних активів, які забезпечують інноваційність виробництва, у собівартості продукції національних підприємств складає 0,5-2%, тоді як для країн ЄС цей показник становить майже 40%.

У національній доповіді «Інноваційна Україна 2020» було оприлюднено зведений індекс інноваційного розвитку вітчизняних підприємств на рівні 0,206. Такий рівень відповідає статусу «Інноватор, що формується». Середнє значення цього індексу у країнах ЄС – 0,544, що свідчить про суттєве відставання інноваційного розвитку підприємств України від розвинених країн Європи. Проте, Україна має досить високе значення показника «Людські ресурси» – 0,551 у міжнародних рейтингах оцінки можливостей інноваційного розвитку. Значення цього показника відповідає статусу «Активний інноватор». Значення показників «Інвестиції фірм» та «Інтелектуальні активи» – 0,311 та 0,300 відповідно свідчать про приналежність України до країн зі статусом «Помірний інноватор». Загалом за більшістю показників міжнародних рейтингів інноваційного розвитку Україна не посідає чільного місця серед розвинених країн [3].

Враховуючи сучасний стан розвитку, перш за все, малого й середнього підприємництва основними проблемами цієї сфери в Україні можуть бути визнані такі:

- недосконалість законодавчих і нормативно-правових актів, які регулюють підприємницьку діяльність;
- нестабільний характер системи оподаткування;
- складність регуляторної системи підприємницької діяльності;
- недостатній рівень професійних економічних знань підприємців тощо.

Вирішення окреслених проблем потребує здійснення низки важливих заходів, серед яких можна зазначити такі:

- забезпечення комплексного характеру законодавчих та нормативно-правових актів, які регулюють розвиток підприємництва в Україні;
- лібералізація системи оподаткування;
- послаблення адміністративних важелів впливу на підприємництво;
- реалізація та фінансування національних програм розвитку підприємництва;
- сприяння діяльності об'єднань підприємців у різних формах, які покликані захищати їх інтереси, здійснювати навчання та ін.

Розв'язання існуючих проблем та реалізація необхідних для цього заходів дасть можливість підвищити інноваційність підприємництва в Україні, що забезпечить поліпшення якості продукції, повніше задоволення попиту споживачів на сучасні товари, досягнення кращих економічних результатів безпосередньо суб'єктами господарювання, їх вихід на міжнародні ринки товарів і послуг тощо. При цьому розвиватися у напрямі інноваційності мають усі суб'єкти господарювання, особливо представники малого та середнього бізнесу за посередництвом відповідної державної політики та фінансової допомоги.

Література:

1. Концепція державної економічної програми розвитку малого і середнього підприємництва на період до 2020 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: lis.gov.ua/.../article/.../Proekt_Koncepcii_do_2020_roku.doc. – Заголовок з екрану.
2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>. – Заголовок з екрану.
3. Інноваційна Україна 2020: національна доповідь / За заг. ред. В.М. Гейця та ін.; НАН. України. – К., 2015. – 336 с.

ОЦІНКА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ БІЗНЕС-ЦЕНТРІВ МЕГАПОЛІСУ

Блага В.В., к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

В умовах глобалізації бізнес туризм в розвинутих країнах існує як економічний сектор, що всебічно розвивається, та забезпечує приплив іноземної валюти і створення робочих місць [1]. Розвиток інфраструктури бізнес-туризму відбивається на покращенні іміджу мегаполісу [2].

В роботі був проведений аналіз ПАТ «Приват бізнес-центр «Слобожанський» (далі – підприємство). Підприємство має добре географічне положення, що дає змогу розвиватися далі [3].

Для більш детального аналізу стану підприємства, був проведений його SWOT-аналіз. Виходячи з результатів проведеного SWOT-аналізу, підприємство потребує внутрішніх перетворень. Найбільш слабкі сторони були визначені в сфері маркетингу та знайдені невідповідності умовам зростаючого ринку.

Задля поліпшення фінансового стану підприємства розроблені заходи та запропоновані два фінансово-економічних забезпечення, які мають умовну назву: нова технологія та поліпшуюча технологія.

Для оцінки впливу впровадження кожної із технологій на фінансове положення підприємства використовувався тривимірний показник. За допомогою цього показника було встановлено тип інноваційно-інвестиційного потенціалу підприємства.

На основі цих розрахунків, було визначено, які саме дії потрібно зробити для підвищення конкурентоздатності, та, в той же час, критично не знизити фінансове положення підприємства.

Проведений трьох факторний аналіз показав, що перед початком впровадження, підприємство має високі фінансові та інвестиційні показники (S(1;1;1)), що дає нам змогу для активізації інвестиційної діяльності.

Розвиток методики оцінки фінансової стійкості та включення до її складу аналізованих витрат, пов'язаних з розробкою та впровадженням нових та/або поліпшуючих технологій, дозволить відповісти на запитання: під силу цьому